

2023Z08869

Vragen van de leden **Van Esch** en **Akerboom** (beiden PvdD) aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *de gezondheidskosten van het eten van vlees* (ingezonden 22 mei 2023).

Vraag 1

Kent u het onderzoek van Wageningen Economic Research en True Price getiteld «Consumer Health: True pricing method for agri-food products»?¹

Vraag 2

Deelt u de bevindingen uit het rapport dat de gezondheidskosten van het eten van vlees kunnen oplopen tot wel 650 miljoen euro per jaar (wat een conservatieve schatting zou zijn omdat veel gezondheidskosten van vleesconsumptie hierin nog niet zijn meegenomen)? En zo ja, wat vindt u hiervan?

Vraag 3

Wat vindt u ervan dat wanneer de gezondheidskosten van de overconsumptie van vlees zouden worden doorberekend naar de consumentenprijs, rood vlees rond de 7,50 euro per kilo meer zou moeten kosten en bewerkt vlees rond de 4,30 euro per kilo?²

Vraag 4

Deelt u de mening dat deze externe kosten in de prijs van vlees tot uitdrukking zouden moeten komen en het ontmoedigen van de consumptie van vlees rechtvaardigt? Zo nee, waarom niet?

Vraag 5

Kunt u bevestigen dat een heffing op vlees (conform het voorstel «reële beprijzing vlees» uit de Brede Maatschappelijke Heroverwegingen) kan leiden tot een jaarlijkse daling van het aantal nieuwe patiënten met diabetes met

¹ De Stichting TKI Agri&Food (TKI), december 2022, «Consumer health: True pricing method for agri-food products» (<https://research.wur.nl/en/publications/consumer-health-true-pricing-method-for-agri-food-products>).

² Nationale Zorggids, 11 april 2023, «Prijs van rood vlees moet met 7,50 euro per kilo verhoogd worden» (<https://www.nationalezorggids.nl/ziekenhuizen/nieuws/68151-prijs-van-rood-vlees-moet-met-7-50-euro-per-kilo-verhoogd-worden.html>).

7,6 procent (4.434 personen per jaar), een daling van 2.883 mensen met een beroerte en van 454 mensen met dikke darmkanker?³

Vraag 6

Bent u ermee bekend dat plantaardige producten in supermarkten vaak een stuk duurder zijn dan de niet-plantaardige tegenhangers, omdat supermarkten hogere winstmarges hanteren op plantaardige producten en omdat dierlijke eiwitten 71 keer meer subsidies krijgen ten opzichte van plantaardige eiwitten? Zo ja, wat vindt u hiervan?^{4, 5}

Vraag 7

Deelt u de visie dat door het verhogen van de prijs van ongezonde, dierlijke producten en het verlagen van de prijs van gezonde, plantaardige producten een gezonder eetpatroon kan worden gestimuleerd, waarmee de eerdergenoemde gezondheidskosten zullen dalen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 8

Deelt u de visie dat het recente besluit om de belasting op diverse plantaardige melkdranken te verhogen, ook als deze suikervrij zijn, terwijl koemelk blijft uitgezonderd van deze belasting, het prijsverschil verder zal vergroten en hiermee de consumptie van dierlijke producten wordt gestimuleerd in plaats van de consumptie van plantaardige producten? Zo nee, waarom niet?

Vraag 9

Wanneer gaat u de Kamer informeren over het aangekondigde onderzoek naar de belastingverhoging voor plantaardige melkdranken en de huidige uitzondering voor koemelk?

Vraag 10

Kunt u een overzicht geven van de manieren waarop de prijzen van ongezonde, dierlijke producten laag worden gehouden, ondanks de hoge gezondheidskosten, en waarop de prijzen van gezonde, plantaardige producten hoog worden gehouden, ondanks de lagere gezondheidskosten? Zo nee, waarom niet?

Vraag 11

Bent u bereid om samen met andere bewindspersonen, waaronder de Minister voor Klimaat en Energie, een plan te maken voor invoering van een heffing op vlees, zoals ook door topambtenaren is geadviseerd in het IBO-klimaat? Zo nee, waarom niet?

Vraag 12

Welke andere maatregelen gaat u nemen om gezond eten te stimuleren en de hoge gezondheidskosten door het eten van vlees te verlagen? In hoeverre verwacht u dat deze maatregelen zullen leiden tot het behalen van de doelen uit de Nationale Eiwitstrategie?

³ Rijksoverheid, 20 april 2020, «Brede Maatschappelijke Heroverwegingen 10 Naar een duurzamer voedselsysteem» (<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2020/04/20/bmh-10-naar-een-duurzamer-voedselsysteem>).

⁴ Radar, 21 april 2023, «De vegan taks: je betaalt fors meer voor veganistische producten» (<https://radar.avrotros.nl/nieuws/item/de-vegan-taks-je-betaalt-fors-meer-voor-veganistische-producten/>).

⁵ Bio Journaal, 1 december 2022, «Onderzoek ProVeg: 71 keer meer overheidsgeld naar vlees en zuivel dan naar alternatieven» (<https://www.biojournaal.nl/article/9483137/onderzoek-proveg-71-keer-meer-overheidsgeld-naar-vlees-en-zuivel-dan-naar-alternatieven/>).